

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

SU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Friday, October 28, 1983

Chicago, Ill. — Penktadienis,

Nr. 204

GRENADOJ JAV KARIAI SUĖMĖ 600 KUBIEČIŲ

ANDROPOVAS PADARĖ NAUJAS NUOLAIMAS RAKETŲ DERYBOMS

— JEIGU AMERIKIEČIAI ATVEŠ EUROPOJ NAUJAS RAKETAS, TAI RUSAI NUTRAUKS PASITARIMUS

MASKVA, Rusija. — Jurijus Andropovas, aukščiausiosios Sovietų tarybos pirmininkas, trečiadienį pranešė, kad Sovietų Sąjunga padarė dar kelias nuolaimas, kad galėtų susitarti su Amerika dėl vidutinio dydžio atominų raketų Europoje. Jis nori, kad Sovietų Sąjungos atstovai tęstų pasitarimus Ženevoje.

— Bet jeigu Amerika vis dėlto atvežtų vidutinio dydžio atominės raketas į Europą, tai Sovietų Sąjunga nutrauktų pasitarimus. Kol vedami pasitarimai ir yra vilties susitarti, tai JAV neturėtų gauti vidutinio dydžio raketų į Vak. Europą.

siuntinėjo visiems didesniems Sovietų laikraščiams.

Niekas nemanė, kad Andropovo pareiškimas būtų skelbiamas Grenados intervencijos metu, bet Andropovas šitaip pasielgė. Savo pareiškime jis pastebė, kad Sovietų vyriausybė sunaikina atomines raketas, kaip prezidentas Reaganas pasiūlė.

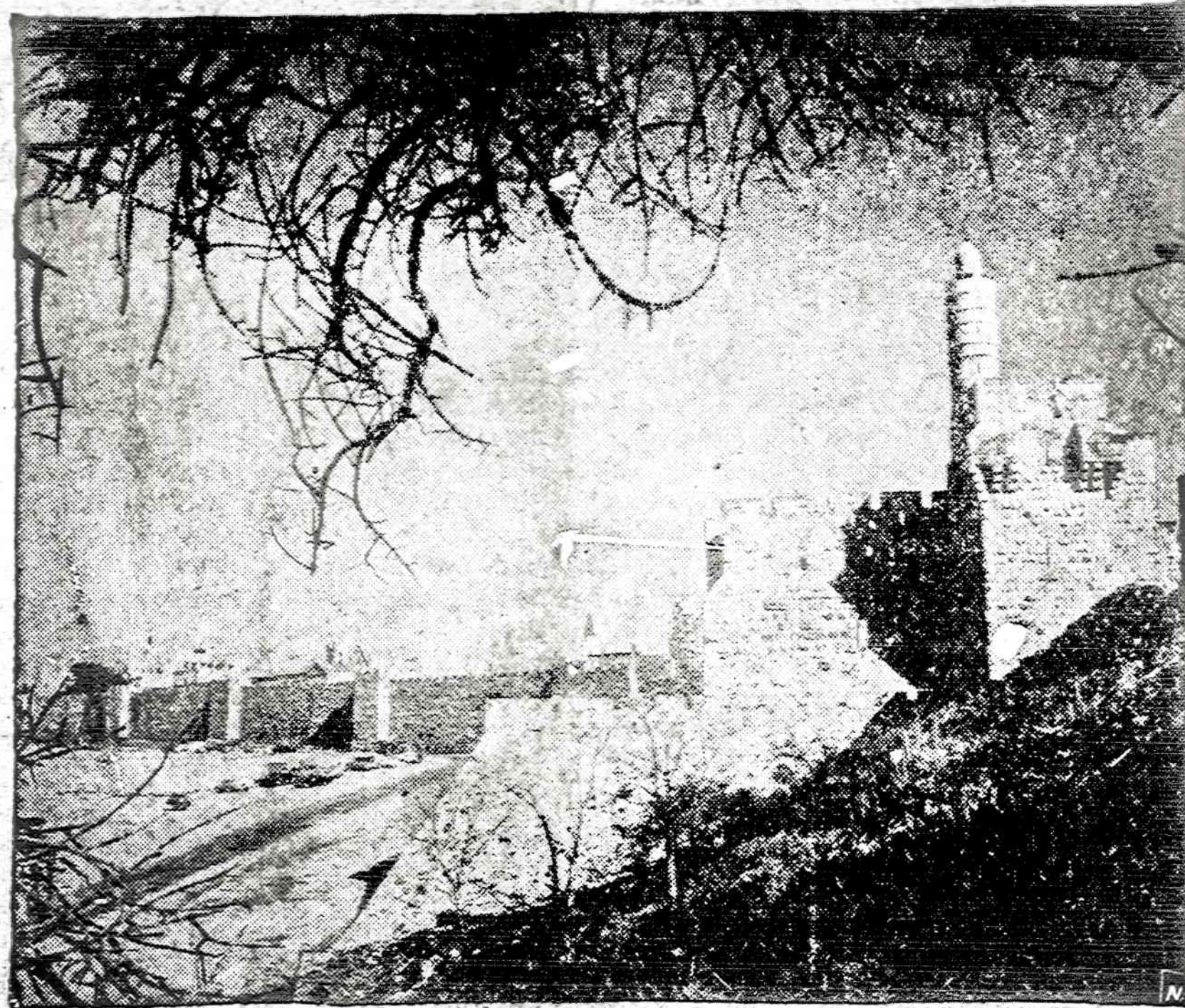
Tvirtinama, kad Andropovas turėjo galvoje prez. Reagano įsakymą apvalyti Grenados salą. Sovietų skaitlytojai nežinojo, kad Sovietų valdžia turėjo 30 agentų Grenados saloje.

NEPATINKA SPAUDOS SUVARŽYMAI

LIMA, Peru. — Limoje susirinko Tautų Sąjungos spaudos atstovai. Jie svarstė visą eilę spaudos reikalų, bet labiausiai jiems parūpo spaudos suvaržymai Nikaraguoje. Kuboj ir Pietų Amerikos karių valdomose valstybėse.

Konferencija prasidėjo pirmaadienį. Nariai labai griežtai pasisakė prieš Nikaraguos ir Kubos įvestus suvaržymus. Prie Kubos suvaržymų jie jau yra pripratę, žino, kad Castro suvaržymai nepanaikins, bet jie reikalauja, kad Nikaraguos vyriausybė leistų spaudoje kelti negeroves. Dideli suvaržymai įvesti taip pat Argentinoje ir Čileje. Bet jie negali įtikinti šių valstybių karių.

— JAV marinų vadovybė nežinojo, kad Grenados saloje buvo didokas dalinys Kubos karių, kurie atakliai ginsis St. George mieste ir priemiesčiuose.

Keturis terminus buvęs Jeruzalės miesto meras Teddy Kolek išrinktas penktam Jeruzalės merui terminui.

GRENADOJE SUDARYS KOMISIJA LAISVIEMS RINKIMAMS PRAVESTI

EDEX PASTORA NUTRAUKĖ VISUS RYSIUS SU NIKARAGUOS SANDINISTAIS

WASHINGTON, D.C. — Pasklido gandas, kad Amerikos marinai ir kiti kariuomenės daliniai, sugaudę visus kubiečius ir rusus Grenados saloje, patys išvyks iš Grenados.

Sekretorius Weinberger trečiadienį laikraštiniams pranešė, kad šitaip nebus. Amerikiečiai išsiveš kubiečius ir rusus. Jiems reikalingi įrodymai, kad rusai kišasi į salos vidaus reikalus. Tokių įrodymų rado rusų centre.

Bet amerikiečiai nori daugiau. Jie nori sudaryti visų salos gyventojų sąrašą ir praveisti demokratinius rinkimus. Kada bus išrinktas parlamentas ir sudaryta vyriausybė, tai tada amerikiečiai išvažiuos.

Eden Pastora nutraukia ryšius su sandinistais

SAN JOSE, Kosta Rika. — Eden Pastora paskelbė kovą prieš rusams pasiūvusius tarnauti Nikaraguos sandinistus, bet iki šio meto jis palaikė ryšius su keliais sandinistais, kuriuos tikėjosi pakraukti demokratijos pusėn.

Eden Pastora nepriklausė De-

KALENDORĖLIS

Spalio 28: Simas ir Judas, Ramas, Gaudvydas, Drebulė, Vykis, Tautilė.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 5:51.

Oras giedras, vėsesnis.

mokratinei Sąjungai, kuriai dabartinį metu vadovauja Alfonso Robelo Callejas. Pastora atsisakė bendradarbiauti su sandinistais. Pastora tiek supykęs ant Robelo Callejas, kad su juo nenori nieko bendro turėti.

Eden Pastora vadovavo Revoliuciniam Sandino Frontui. Dabar jis nutraukė ryšius su sandinistais.

SVARSTO GRENADOS INTERVENCIJOS REIKALĄ

WASHINGTON, D.C. — Susirinkę Amerikos Valstybių organizacijos atstovai svarstė JAV intervencijos į Grenadą reikalą. Amerikiečiai, sako, sušaužė vieną Amerikos Valstybių organizacijos principą: nesikišti į kitos valstybės vidaus reikalus.

Suvažiavusiems atstovams buvo išaiškinta, kad JAV nesikiš į Grenados vidaus reikalus. JAV pirmą eilę nori suvaldyti tuos, kurie kišasi į Grenados vidaus reikalus. Nerinkti atstovai sušaudė Grenados salos premjerą ir keturis ministrus. Amerikos kariai rado įsikūrusius 600 kubiečių, kurie stalė didelį aerodromą, ir 30 rusų, kurie kišosi į Grenados vidaus reikalus. Amerikiečiai išsiveš kubiečius ir rusus. Krašte paves parlamento rinkimus, sudarys vyriausybę ir išvažiuos.

SVEICARAI NENORI JUNGTIŲ TAUTŲ

ZENEVA. — Šveicarų vyriausybė seniai norėjo prisijungti prie Jungtinių Tautų, bet bijojo krašto gyventojų nuomonės. Šveicarijos politikai žinojo, kad krašto gyventojų dauguma bu-

GRENADON PASIUNTĖ DAR TUKSTANTĮ AMERIKIEČIŲ

SEKR. WEINBERGER PAREISKĖ, KAD KUBIEČIAI VIETOMIS ATKAKLIAI PRIEŠINASI

BRIDGETOWN, Barbados. — Dar tūkstantis Amerikos karių pasiųsta į Grenadą, kad padėtų galimai greičiau nuginkluoti St. George apylinkėje sulaukus salos karių ir kubiečius. Kitose salos vietose pasipriešinimas jau sustojo. Grenadiečiai ir kubiečiai atiduoda ginklus ir eina nelaisvėn, bet pačioje sostinėje pasipriešinimas dar gana stiprus.

Amerikos kariai atsikrenda iš įvairių Centro Amerikos vietų į Barbados. Ten lipa į kitus lėktuvus ir keliauja į nurodytą aerodromą. Amerikos kariai kontroliuoja St. George ir Pearl aerodromus, bet aplinkui St. George vietos šauliai dar paleidžia šūvius į aerodromą ir sužeidžia amerikiečius. Amerikos marinai stengiasi apvalyti aerodromo sritį nuo šaulių. Pearl uosto ir aerodromo srityje jokių šaulių nėra. Ten galima atvežti Amerikos marinius be jokios baimės.

Įvairiose vietose šauliai paleidžia šūvius ir vežamus Amerikos marinius arba belaisvius. Ypač nesaugūs pašalčiai keliai.

Ketvirtadienį susidarė įspūdis, kad šiomis dienomis pasipriešinimas turės pasibaigti. Amerikiečiai užmezgė ryšius su politiniais salos gyventojų vadais. Niekas salos gyventojų neatsi klausė apie Kubos ir Sovietų Sąjungos agentų įsileidimą į salą.

WASHINGTON, D.C. — Krašto apsaugos sekretorius Caspar Weinberger trečiadienio vakare pareiškė spaudos atstovams, kad Grenadoje pasipriešinimas Amerikos marinams yra žymiai sumažėjęs. Nutarta permesi kitą tūkstantį paruoštų karių į Grenadą, kad galėtų greičiau likviduoti St. George srityje

susispietusių pasipriešinimą. Atrodo, kad St. George namuose slapstosi Hudson Austin, Grenados kariuomenės vadas.

Amerikiečiai jau nuginklavo ir padėjo į stovyklas 600 kubiečių. Kubiečiai organizuoja pasipriešinimą sostinėje. Antradienio ryte jie gavo įsakymą iš pats Castro priešintis Amerikos kariams, išskėlusiems Grenadon. Jiems liepta priešintis iki mirties. Prie didžiojo aerodromo dirbo 30 Kubos darbininkų. Jie bandė pasipriešinti, bet buvo nuginkluoti.

Viceprezidentas George Bush trečiadienį susitiko su marinių komendantu gen. Paul X. Kelly, kuris taip pat apžiūrėjo Beirute išgriautą marinių štabą.

Pasirodo, kad jau baigiamas valyti visas lauzas. Sprogimo metu žuvo 221 marinas. Dar nežinoma 23 marinių likimas, bet manoma, kad jie žuvo sprogimo metu.

Nelaimės metu žuvo ir didelis skaičius marinių kariai. Šalia štabo buvo marinių kambariai ir butai. Jie sunaikinti ir sudeginti.

TALINAS, Estija. — Rusų okupuotas Talinas minės savo 800 metų sukaktį. Talinas buvo švedų, vokiečių ir kitų žmonių okupuotas, bet iki šio meto pajėgė išlaikyti senąją Talino architektūrą.

Talino miestas labai senas. Turi labai seną architektūrą, senus varduos, bet namuose labai patogiu. Rusai sutiko atstatyti miestą pagal seną architektūrą. Atstatymas bus labai lėtas. Kas penkmetis bus atstatyti tikri keli seni namai.

Seši Amerikos sportininkai, dr. James Morrissey vadovaujami, šiomis dienomis užlipė į Everesto viršūnę, esančią 29,028 pėdų aukštumoj.

George Bush

Viceprezidentas George Bush trečiadienį buvo Beirute ir apžiūrėjo marinių štabo lauzą.

LIETUVIAI AR BALTAI?

LAISKAS IS WASHINGTON ESTAI, LATVIAI, LIETUVIAI

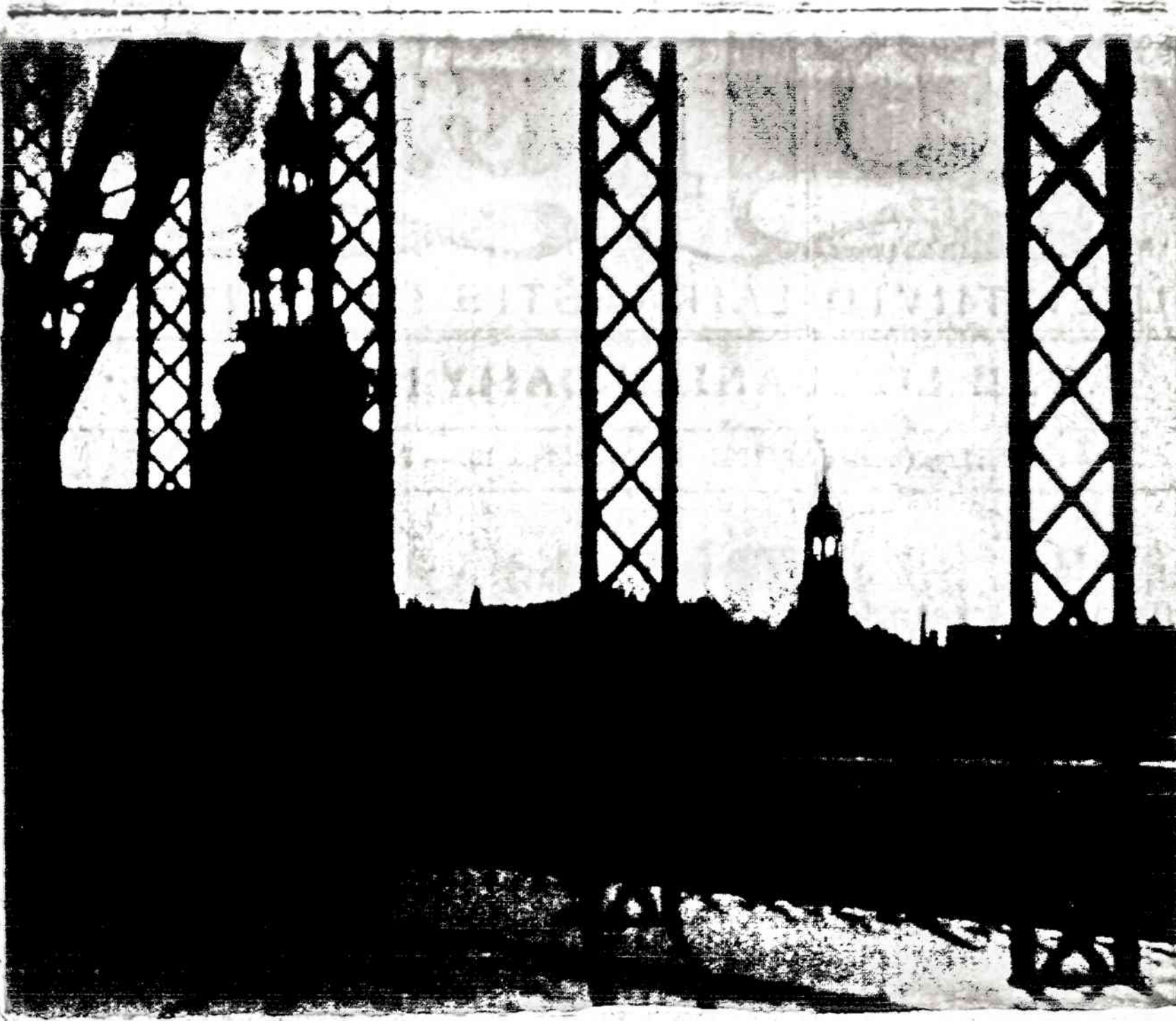
Pabaltijo, kaip mes jį suprantame, sąvoka yra mūsų pačių išvystyta nesupratimas. Geografinė prasme jis turėtų jungti dar Suomiją, Švediją, Daniją, ir Lenkiją. Kitose kalbose naudojamas "baltų" vardas jungia geo-politinę sąvoką ir dažniausiai turi būti aiškina, kodėl ji yra naudojama tik trimis tautomis. Vokiečių kalboje gi, "Balten" reiškia ne pabaltiečius, bet Latvijoje gyvenusius vokiečių baronus, o platesne prasme — Pabaltijo vokiečius. Jau vien todėl, kai kurių žmonių mėginimas iš anglų kalbos skolinti "baltų" daiktavardį yra neteisingas. (ž. Dabartinės lietuvių kalbos žodyna. Vilnius, 1972: jame nėra nei "balto", nei "pabaltiečio", bet yra "baltai"; Lietuvių kalbos vadovas, Bielefeld, 1950, nenurodo "Baltų", bet nurodo "pabaltiečių" — Pabaltijo gyventoją, o šiaurės prasme — lietuvių, latvių ar estų).

Estiją, Latviją ir Lietuvą (taip pat ir Suomiją), jungia trys aplinkybės: grėsmingas Rusijos šėvelis, Baltijos jūra ir šių valstybių mažumas. Lietuviai ir latviai yra giminingi pagal kalbą. Estai giminingi su suomiais, bet ne su aisčiais. Lietuva skiriasi nuo Latvijos savo politinių sienų ir rytinių kaimynų problemomis, kurios, kaip rodė 1918—1940 metų istorija, Latvijai nebuvo nei svarbios, nei rūpėjo būti gimanos (ž. A. Gerutis, "Dr. Dovas Zaučius", Cleveland, 1982). Istorinės įtakos išvystė latvių charakterį labai skirtingai nuo lietuvių ir nuo estų. Dėl šių priežasčių tarp Pabaltijo tautų sutapatinimas yra politiškas nesupratimas, kurį lietuvių turėtų pervarstyti savo skirtingumo, istorinės raidos ir geografinė padėtis šviesioje.

Priežastys šiam skirtingumui pabrėžti yra ne vien teoriškos,

bet šandieninės ir labai realios. Lietuva atsilikė stipriausiai nacinės ir po jos sekusios bolševikinės okupacijos metais. Lietuviai iševiai yra šių trijų tautų tarpe geriausiai organizuoti ir stipriausi Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje, Anglijoje ir Australijoje. Latvių ir estų svoris yra didesnis Vokietijoje ir Švedijoje. Politinės rezistencijos prasme, lietuvių svoris anglo-saksų prado valstybėse yra svarbesnis ir mes neturime šios įtakos lengvabūdiškai perleisti bendram pabaltiečių naudojimui. Reikia taip pat atsiminti, kad pačiuose Pabaltijo valstybėse lietuvių sudaro ne tik pusę visų gyventojų skaičiaus, bet ir jų rezistenciniai poreikiai toli prašoka latvių ir estų poreikius.

Deja, paskutinių kelių metų įvykiai rodo, kad lietuvių savo politišką svorį ir iniciatyvą pradėjo perleisti vien pabaltiečių madais: JAV ir Australijoje kitataučiai pradeda šias tris tautas sutapatinti todėl, kad lietuvių iš seito noriai organizavo bendrus pabaltiečių junginius: Australijoje lietuvių suorganavo bendrą "Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples Association" — HELLP; JAV Amerikos lietuvių taryba, Amerikos lietuvių sąjunga ir Amerikos estų tautinė taryba sukūrė ir išlaikė latvių dominuojamą Bendrą Amerikos pabaltiečių tautinę tarybą — JBANC; VLIKas su Pasaulio lietuvių sąjunga ir Pasaulio estų taryba sukūrė Pasaulio pabaltiečių santalką — BWC; po Jaunimo žygio į Jungtines tautas lietuvių, latvių ir estų tautų sąjunga — BATUN, kuriam dabar vadovauja latviai; Kalifornijos lietuvių sukūrė Amerikos pabaltiečių laisvės lygą — BFL, kuriam dabar vadovauja latvis. Šios lietuvių pradėtos iniciatyvos aktyviai vystė vieną politinę pabaltiečių — "Baltic" sąvo-

Nėšas vaizdas iš Panemunės išorint

ką, kuri šiandien vakariečių tarpe yra jau tvirtai išsakijusi.

Antai, šiomis dienomis Vašingtone esantis JBANC dėjo pastangas, bet dabar latvių dominuojamas, BATUNas (Baltic Appeal to the United Nations). JAV Senatas dabar ruošia senatorių Dole, Leahy ir D'Amato rezoliuciją, kuri prašo JAV prezidento Pabaltijo nepriklausomybės klausimą išskirti Jungtinių Tautų organizacijos Žmogaus teisių komisijoje.

Prieš kelis metus latviai, BWC apimtyje, pasiūlė ir įvykdė bendrą pabaltiečių seminaraus jaunimui. Jų pastangos šiuos seminarus tęsti kasmet nerado pritarimo iš VLIKo ir Amerikos estų tautinės tarybos. Latviai todėl išvystė Pabaltiečių jaunimo suvažiavimą — "Baltic Youth Conference", kuriame kasmet dalyvauja, kaip atskiri asmenys, lietuvių, latvių ir estų jaunimas.

Europos parlamento iniciatyvės įkandin klausimą populiarinti pasaulyje pasiūvė lietuvių sukurtas, bet dabar latvių dominuojamas, BATUNas (Baltic Appeal to the United Nations).

JAV Senatas dabar ruošia senatorių Dole, Leahy ir D'Amato rezoliuciją, kuri prašo JAV prezidento Pabaltijo nepriklausomybės klausimą išskirti Jungtinių Tautų organizacijos Žmogaus teisių komisijoje.

Prieš kelis metus latviai, BWC apimtyje, pasiūlė ir įvykdė bendrą pabaltiečių seminaraus jaunimui. Jų pastangos šiuos seminarus tęsti kasmet nerado pritarimo iš VLIKo ir Amerikos estų tautinės tarybos. Latviai todėl išvystė Pabaltiečių jaunimo suvažiavimą — "Baltic Youth Conference", kuriame kasmet dalyvauja, kaip atskiri asmenys, lietuvių, latvių ir estų jaunimas.

tenka į latvių rankas.

Išvados iš šių pastabų turėtų būti labai aiškios visiems. Pirmiausia reikėtų paskatinti pagrindinių lietuvių institucijų vadovybes savo įėjus kuo greičiausiai konsoliduoti ir pradėti suderintą planingą darbą pasaulyje lietuviškoms pozicijoms apginti. Tam reikia žmonių, kurie tarp savęs nesivaržo, bet pirmoje eilėje atstovauja lietuvių, kaip pajėgiausių iš šių trijų tautų, politišką svorį.

Antra išvada yra ta, kad medžioklė lietuvių padarė klaidą kreipdama didžiausią dėmesį į pabaltiečių politiška konsolidaciją ir užmiršdami, kad Lietuva padėtis reikalauja taip pat kreipti didelį dėmesį į mūsų santykius ir ryšius su baltgdžiais, ukrainiečiais, lenkais ir vokiečiais. Tai yra svarbu ne vien dėl šių kaimynų skaičių ir grėsmės Lietuvai, bet ir dėl atsparos ieškant Lietuvai kuo naudingesnes išeltes tarp šiaurinių ir pietinių kaimynų. Tokią iniciatyvą kol kas rodė tik Anglijos lietuvių.

E. L.

Medžioklė senais laikais Lietuvoje

Tai buvo pavojingas sportas

Mėgiamiausiu sportu anų laikų Lietuvoje buvo medžioklė. Ja užsiimdavo visi. Vieni ekonominiais sumetimais, kiti norėjo išbandyti savo mūklumą ir drąsą. Kartais net ir kunigaikščiai praleisdavo ištisas savaites miškuose, nušaldami, nosis bei atsis ir užmiršdami valstybines pareigas.

Medžioklė ant žiobrių arba laurų, briedžių, stirnų, meškų ir vilkų. Meškas tekdavo nudurti peiliu, o jei to nepasisekdavo greit padaryti, tai reikėjo griebtis kirvio. Įniršęs gyvūnas dažnai sutrempdavo patį medžiotoją. Jei kurioj apylinkėj atsiradavo daug vilkų, tai prieš juos organizuodavo ekspedicijas.

Ypač pavojingi būdavo vilkai žiemos laiku, kai rūjomis užpildavo sodybas ir draskydavo gyvulius. Medžiotojai, susėdę į roges, lėkė prie vilkų ir vūviais guldavo juos. Jei kieno rogės apviršdavo, tai išmestiej patekdavo vilkų malonėn.

Didelėse, nepereinamose Lietuvos giriose buvo visokių žvėrių, apie kuriuos šiandien gir-dime tik pasakose. Paprastieji žmonės naudojo žvėrių kailius apsirėdymui. Sabaliu, kiamiu obru ir ūdrų kailius siūsdavo į užsienį ir mainydavo į druską bei geležį. Taigi medžioklė buvo nuolatiniu senovės lietuvių užsiėmimu.

— Varis sutirpsta prie 2,160 laipsnių karščio.

GAILA

Juk ir gražios gelės vysta, kai žydėti laikas baigias. Taip pradingo mūs draugystė, kaip prieš karštą saulę snaižės.

Gaila dingusios draugystės, Tos, ką mano širdį puošė. Kas ramybę joje vystė ir pilnesnei buičiai ruošė...

Negailėčiau tos draugystės Ir ją kuo greičiau užmirščiau. Jei tik būtų jėgų jaunystės — Nakčiai altvaru pavirščiau...

Dagys

Great American Dream Machine.

...of the price that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than 4 1/2 years. That means your dreams become true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bonds Monthly plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

U.S. Savings Bonds mature in less than 4 1/2 years.

Užuominos ALTO suvažiavimui proga

Amerikos Lietuvi Tarybos 43-tasis suvažiavimas praėjo be sutrikimų. Jį reikią verinti rezultatu. Iš valdybos, įvairių komisijų vadovų bei Washingtono atstovo pranešimų paaiškėjo, kad ALTO veikla paveikliausiai reišklasi informacijos direktoriaus ir Washingtono atstovo darbais. Kokie darbai atlikti, reikia tikėtis, bus spaudoj paskelbti. Tai į suvažiavimo išdavas mėginasi žvelgti tik iš savo akiračio.

Sveikinimuose pabrėžta skatinančios mintys tęsė veiklą Lietuvai laisvės siekyje. O bendrai imant suvažiavime veik ne-liesta mūsų visuomeninis pakrikimas. Tas prisidėjo prie suvažiavimo rimties ir sklandumo.

Iš skyrių pranešimų išryškėjo veiklos sunkumai besireikiant neprasmingoms varžyboms — ypač lėšų tiekime. Tho galima patikėti pažvelgus į bendrą ALTO praėitų metų lėšų išteklių — vos 70,000 dol. Tas siaurina ALTO darbų paveiklumą. Čia ir išryškėja kitų lygiagrečių veiklos pletotės beprasmiškumas ar ir kėnkšmingumas. O ir ardo vieningumą bei paveiklumą.

Suvažiavime sumanymų pūkaiduose prieita išvados, kad suvažiavimų protokolai būtų kurio nors būdu patvirtinami. Taip pat išryškinta, kad ALTO veikla plėstina, įsijungiant į Amerikos konservatyviąs orga-

Pamaldos Seinų katedroje

Zinomis iš Romos, naujasis Lomžos vyskupas J. Paetz, kurio žinioje yra Seinų bazilika, užtiklino savo vyskupijos lietuviams pamaldas joje lietuvių kalba.

Vysk. Paez ilgus metus buvo Vatikane ir į naująją vietą buvo paskirtas Popiežiaus Jono Pauliaus II. Būnant Romoje jis palaikė glaudžius ir artimus ryšius su lietuvių dvasiškiais, kurie tikisi, kad vysk. Paetz už jo žestą lietuvių bus tinkamai atsižvelgta.

Pamaldos Seinų bazilikoje lietuvių kalba prasidės lapkričio pradžioje. Laikiniai Seinų lietuvių aptarnatis kun. J. Macekās, kuris yra Smalėnų parapijos klebonas. Savo laiku jis Seinuose vikaravo ir Seinų lietuviams yra gerai žinomas. Lenkijoje yra jaučiamas lietuvių kunigų trūkumas, bet šiuo metu kun. Maceko parapijoje yra du lietuviai klierikai, Ruffė, jei jie taps kunigais, tą padėtį šiek tiek patengvins. Yra daromos pastangos sudaryti galimybės jiems studijuoti Romos lietuvių Sv. Kazimiero kolegijoje.

Lietuviška savaitė prie Reino

Vakarų Vokietijoje spalio 20 d. prasideda "Lietuviška savaitė", kurioje dalyvaus iš Vilniaus "Lietuvos" daigų ir šokių ansamblis, prof. E. Patlauskas vadovau-

nizaciją, priimančią dėmesin tokių organizacijų naudingesnę pradžiam mūsų siekiams. Šiuo sustiprint veiklą įteigavimais — gausiai rašant laiskus ir kitaip besikreipiant į valdžios įstaigas ar kongresmanus. Įtaigota, kad jau laikas suderintai veikti Bendruomenėms talkinant. Dabar dera išnaudoti proga Kungji išteisnus — tai tvirtas ramstis prieš OSI kėslus. Vienas iš ryškiausių atvejų veikti sutelktinėmis pastangomis yra Sv. Kazimiero minėjimas. Taip pat pastangos ta proga išgauti jo vardu pašto ženklą.

Apgailėtina, kad suvažiavime keliama klausimai prastumiami be atidesnių svarstymų bei nutarimų.

Primtų rezoliucijų turinys tebuta tik padėkų prasmė. Jose nėsiamato nei suvažiavimo darbų išdavų nei ateities užmojų. Gal tam nebūta ir pakankamai laiko. Tas skatinų rezoliucijų komisiją sudaryti gerokai prieš suvažiavimus. Suvažiavimų esmė turėtų glūdėti ne vien pranešimų išklausyme apie atliktus darbus, bet ir numatomų aptarime. O tam suvažiavimo dalyviai irgi turėtų būti supažindinti iš anksto. Reiktų viltis, tas bus pabota 1984 metais įvykstačiame kongrese. Pats kongresas turėtų užsitęsti bent dvi dienas, kad apimtų eilinių suvažiavimų užduotis.

P. Silas

amas styginis įvairtas, vargonininkas L. Digrys ir tinklino komanda. Šie menininkai pasirodys keliose Vokietijos vietose, o Koeln — Guertzenich įvykį gitaro, kilimų medžių drožinių metalo išdirbinių bei fotografijų paroda.

Atrodo, kad tai yra dalis Sovietų Sąjungos vyriausybės akcijos pavėkti Vak. Vokietijos viešąją nuomonę sau palankia linkme dėl išdėstymo raketinių ginklų, nes kartu su menininkais atvyksta ir vyriausybės atstovai, kurie dalyvaus viešose su vokiečiais diskusijose "nusi-ginklavimo ir taikos klausimais".

ENERGY WISE

Change the oil and there every 3,000 to 4,000 miles to avoid wasting gasoline.

Don't be a Born Loser!

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

see us for HOME financing AT OUR LOW RATES

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60664

Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7147

MOOREY HALL, PH. 711-824 PH. 711-824

SERVING CHICAGO AND SINCE 1905

LIETUVOS ATSTOVO PASKYRIMAS

(Tęsinys)

Po eilinio valdžios pasikeitimo, kai miestą vėl užėmė baltieji, valdžia tuoj pat atidarė publikos lankymui Čekos pastatą ir jo rūsius, kur vykdavo žmonių kankinimai ir šaudymai, ir tokių tikrai tenai nebuvo — visokiausieji kankinimo įrankiai. Prisiklausęs visokių baisenybių iš mūsų kaimynų, aplankiusių tą Čekos pastatą, ir pasibaurėdamas, nutariau tenai neteiti. Bet mano jaunesnysis brolis Vytautas vis dėlto įsitrausęs nuėjo. Vedžiodavo kokis tai karštkis, kuris duodavo paaiškinimus.

Brolis pasakojo, kad jam didžiausią įspūdį padarė žmonių rankos arba, tikriau sakant, "pirštines" iš žmonių rankų odos. Tai žmonių rankos būdavo kišamos į verdantį vandeni: o paskui iš jų gyvų žmonių rankų nulupdavo odą, kaip kokias pirštines. Jų keletas gulėjo palangėje, apstėtos mūsų ir dvokiančios, nuo kurių buvo nepašalinamas oras rūsyje. Pamąčius tas pilkai-žalsvos spalvos pirštines, broliai praėjo noras būti ko daugiau žvalgytis, ir jį: grįžęs namo, mums paspasakojė ką pamatė. 1976 metais, gruodžio mėnesį, susitikau Floridai, mano brolio pensininko namuose, su mūsų jaunystės dienų draugu iš Čarkovo laikų, ponu Balačnu, irgi pensininku, kuris vėliau Lietuvoje tapo pargarsėjusiu futbolistu sportininku, ir išsikabėjome apie senus laikus. Pasirodė, kad ir jį tą Sąjonių ir tą Čeką prisiminė. O brolis pasakė, kad iki šios dienos prisimena tas matytas žmonių pirštines. Sąjonių buvo susaudytas kiek vėliau pačių bolševikų, kaip atrodo, už sadistines išdaigas.

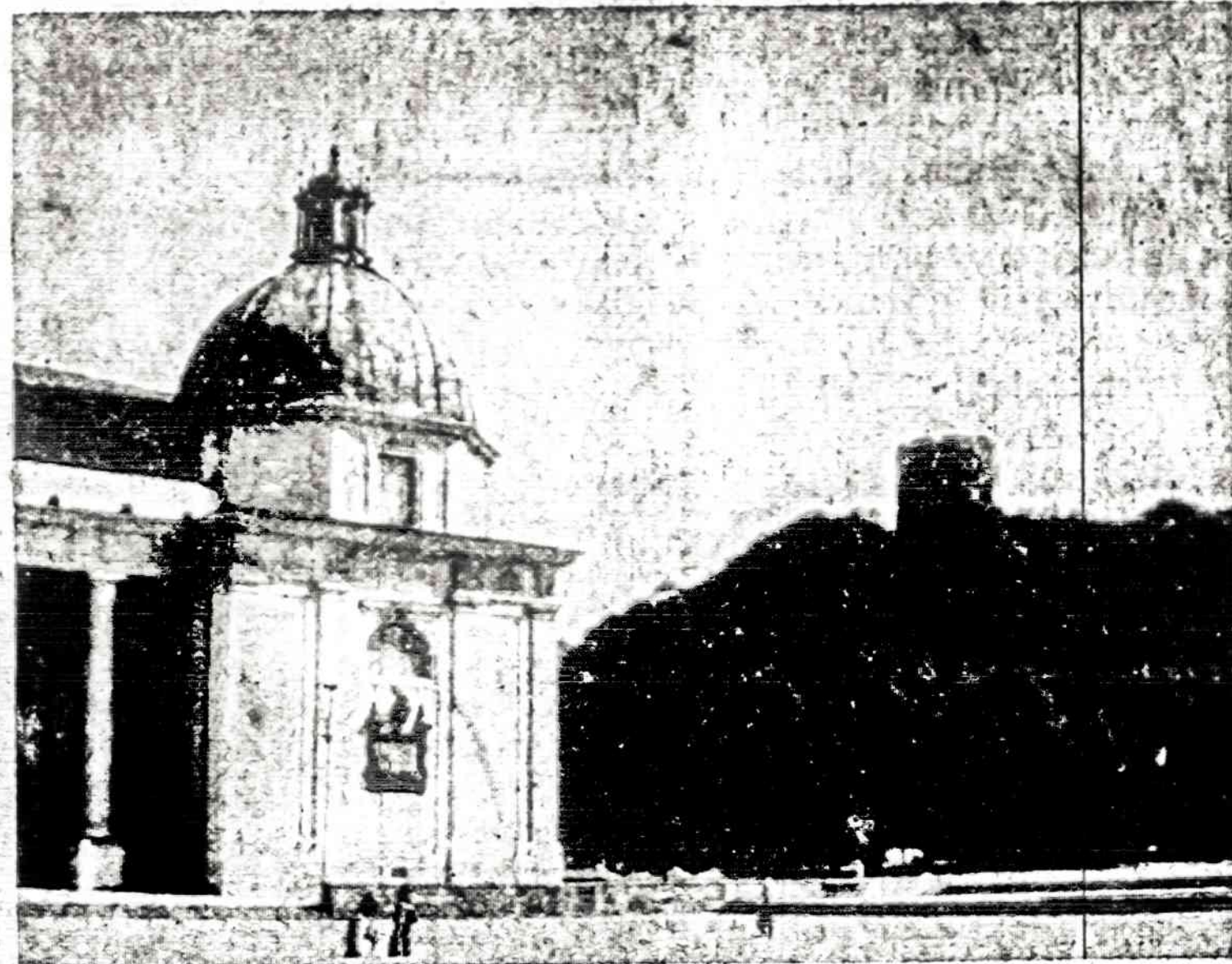
Valdžios keitėsi, o gyventi darėsi vis sunkiau ir sunkiau. Tą haime net ir mes, vaikai, kažkaip jautėm, ir mums būdavo neramu. Visa eilė mano tėvų draugų ir pažįstamų buvo suareštuoti, o kai kurie net ir sušaudyti arba sėdėjo kalėjime.

Banditizmas vis daugiau plitė, nebuvę galima naktį išėiti iš namų, nušaudė žaizdas, apšaudė, nušaudė batus arba net ir užmušdavo. Įnamus dažnai, tai vienur, tai kitur įsiverždavo keli ginkluoti vyrai, įvykdavo ne tik apšėlimus, bet ir

užmušimų, kai nerasdavo reikalaujamo aukso ar brangenybių. Kasdien girdėjome iš pažįstamų šiurpių pasakojimų apie tokius įvykius. Tad mūsų namo gyventojai sudarė savisaugos komitetą ir visuomet naktimis prie įėjimo durų apacioj būdavo keli ginkluoti vyrai. Didelis organizatorius buvo mūsų kaimynas, inžinierius mechanikas pavarde Rombach, kuris gyveno apacioj mūsų. Vėliau paaiškėjo, kad jo tėvo pavardė buvo Robak: tai buvo 1863 metų pagarsėjęs sukilėlis. O jįsai buvo gimęs Sibire, kur jo tėvas buvo nuteistas iki gyvos galvos, buvo ten vedęs rusę, ir nenorėdamas, kad jo sūnus rusas nešiotų tą garsią tėvo pavardę, sūnui perdėjo pavardę iš Robak į Rombach. Tas Rombach užėdavo pas mus vakarais beveik kasdien, arbatos išgerti ir bendrai pasikalbėti, pasidalinti naujienomis. Jįsai tapo mano tėvo ir bendrai visos šeimos dideliu draugu, buvo mišlonus, kultūringas, apsiskaitęs ir paslaugus žmogus.

Ziemos metu, dėl kuro stokos, susikrostėme visi į vieną didelį kambarį, kur anksčiau buvo valgomasis. Prie lango stovėjo nedidelė geležinė krosnelė, o per langą buvo išvesti skardiniai vamzdžiai dūmams išleisti. Kai pasikeisdavo, vėjo kryptis, kartais visas kambarys prirūkavo pilnas dūmų. Tik ten buvo šilta ir jauku, ir dar virtuvėje pietų laikui, kada kūrenosi ugnivietė, kol buvo daromi pietūs. Kiti kambariai būdavo uždaryti. Elektros irgi nebuvo: užsidedavom tokį mažą knauteį, įkištą alvyon kokioj nors bonkutej, ir toji mūsų lempa vadinosi "kopūtilka". Prie tos kopūtilkos šviesto suėdavo pažįstami ir draugai, pasikalbėdavo, atėdavo ir tas pats Rombach. Arbatinukas visą vakarą virėdavo virš tos geležinės krosnelės. Arbata būdavo iš liepos žiedelių ir lapelių, arba, kai jos pritrūkdavo, tai iš svilintų morkų, arba ikokių kitokių žolių.

Bet kai kuro pritrūkdavo, tai gyvenimas pasidarė visai jau nepašalinamas. Dar vieną kįplėdavę, nušaudė batus arba net ir užmušdavo. Įnamus dažnai, tai vienur, tai kitur įsiverždavo keli ginkluoti vyrai, įvykdavo ne tik apšėlimus, bet ir

Vilniaus Katedra

nis šildymas buvo sušalęs ir sproges, bet ir vandentiekis nebeveikė. Anksti rytą mūsų vaikų, pareiga buvo atsinešti į penktą aukštą, kur gyvenome, keletą kibirų vandens, o be to, turėdavome išnešti kibirą iš vonios, išpildavom kieme nurodytoms vietoms. Kai atėdavo pavasarį, toji lediniuota krūva pamazgu pamažu tirpdavo, ir nuo to buvo nepaprastas dvokimas. Tas dvokimas jautėsi ilgai visame mieste. Kai galutinai likome be kuro, visi gyventojai padarė šisvairinkimą, ir vyrai nutarė eiti naktį parūpinti to kuro.

Salia mūsų buvo didelis Technologijos Instituto parkas. Iš šio kvartalai, aptverti labai stipria, bent kokių dviejų su puse metrų aukščio ažuoline tvora, dar iš carų laikų, kur nepagalvota medžiagos. Taigi, visai tokių pat būdų, kaip savo laikų Berdianske, tik šį sykį jau ne žvejai, o inžinieriai, profesoriai ir daktarai bei kitokie mokyklų dar iš susirinkimą, ir vyrai nutarė eiti naktį parūpinti to kuro.

Ir aš dalyvavau toj iškyloj. Man buvo labai įdomu ir linksma, daug įdomiau, negu indėnų žaidimas, bet manų tėvas buvo labai sumervintas, rūstus, nekaltus ir jo rankos drebėjo. Jam, maįyt, buvo ne prie širdies tokie dalykai. Visas gudrumas būdavo kaip išplėsti lėntas, nedarant jokio triukšmo. Tad negalima buvo vartoti plaktukų, nes

galėtų išgirsti sargai arba, dar blogiau, ginkluota milicija. O tais laikais už visuomeninio turto vogimą grėsė sušaudymas. Aš padėjau tėvui nunešti kuo didesnį kiekį lentų, kurias pasturėdavome išnešti kibirą iš vonios, išpildavom kieme nurodytoms vietoms. Kai atėdavo pavasarį, toji lediniuota krūva pamazgu pamažu tirpdavo, ir nuo to buvo nepaprastas dvokimas. Tas dvokimas jautėsi ilgai visame mieste. Kai galutinai likome be kuro, visi gyventojai padarė šisvairinkimą, ir vyrai nutarė eiti naktį parūpinti to kuro.

Naktimis būdavo labai šalta ir mes miegodavome nevisiškai nusirengę, užsiklojė ne tik antklodėmis, bet dar paltais, kilimais, staltiesėmis, kilimais ir t.t., nes iš ryto kambario temperatūra būdavo žemiau nulio (Celsijaus). Vanduo virtuvėje ir arbatinukė būdavo sušalęs. Kavai tekdavo virti vandeni su ledo gabalais. Sakau kavai, bet tai buvo mano motinos pagamintas surogatas, iš ažuolo gilių, kurių mes daug prisirinkdavome atsargiai Technologijos Instituto parke.

Vyko areštai, daug profesorių buvo suareštuoti arba išstremti, ir galų gale atsirado tuščias butas prie technologijos instituto, ir kurį mes persikėlėme. Tenai gyvenant, nebeteško bijoti naktinių užpuolimų bei apšėlimų, nes būdavo ginkluoti sargai.

Mano motina gavo darbą kokią tai mokyklėj ar prieglaudoj, ir tenai gaudavo savo "pakio" dalykai. Visas gudrumas būdavo kaip išplėsti lėntas, nedarant jokio triukšmo. Tad negalima buvo vartoti plaktukų, nes

Klaipėdos bažnyčia

Vyriausias religijos smaugėjas Sovietų Sąjungoje V. Kuroyodov rašo Amerikos Kunigų federacijos pirmininkui kun. Robert E. Johnsonui. "Klaipėdos tikintiesiems (Lietuvos respublika) dabar duotas leidimas perstatyti ir išplėsti esančią katalikų bažnyčią. Tam reikalui pinigų duoda valstybė. Be to, katalikų tikintiesiems yra parūpintas pastatas religiniais tikslams". Sešėle Ann Gillen, kuri rūpinasi konfiskuotos Klaipėdos bažnyčios grąžinimu tikintiesiems, parašė kun. K. Pugeviciųs komentaro.

Kun. Pugevicius pastebi: "Tai yra charakteringa ateistinio ciznizmo iškarpa. Perstatymas ir išplėtimas esančios katalikų bažnylios Klaipėdoje — aišku ne tos, kuri buvo konfiskuota — iš tikro gali pasibaigti to pasąjato uždarymu ir neleidimu tikintiesiems juo naudotis. "Vadžiųs parūpinti pinigai tam tikslui" yra pinigai pagrobti iš tikintiesių specialiai aukštomis taksomis, komunalinio patarnavimo mokesčiais ir kitais būdais". Sovietų ateistas erzina sešėles Ann Gillen parašų rinkimas, kad būtų grąžinta atimtoji Klaipėdos bažnyčia.

Atlanto vandenynas užima 34,301,400 kvadratinį mylių. Jis yra tris sykius didesnis už Afriką.

dami nieko gero. (Bus daugiau)

DETROITO NAUJIENOS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto jubiliejinis seimas

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 40-ties metų jubiliejinis seimas šiais metais įvyks Detroite, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūriname Centre, lapkričio 12 ir 13 dienomis. Pradiniai pasikalbėjimai vyks 11 dieną 7 val. vakare.

Seimo atstovų ir svečių registracija pradėdama lapkričio 12 dieną 9 valandą ryte. Po to vyks darbo posėdžiai, kurie bus vieši, tad kiekvienas galės laisvai stebėti jų eigą. VLIKO seimą asmeniškai pasveikinti pažadėjo kongresmanas William S. Broomfield (R., Mich.).

Tos pačios dienos šeštadienio vakare 7 valandą Kultūrinio Centro didžiojoje salėje — pasivaisinimas — kokteiliai, o 8 valandą — meninė programa, kurią atliks solistė Danutė Petronienė, tautinių šokių vienetas "Audinys", vadovaujamas Rusnės Kasputienės ir sesučių Kristinos bei Reginos Butkūnaičių duetas.

Programą praves mokytoja Stefanija Kaunelienė. Po meninės dalies — vakarienė, kurios metu į Detroito lietuvių prabilis VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis ir VLIKO pirmosios valdybos buvęs vicepirmininkas Balys Gaidžiūnas, iš Klevelando.

Norintieji dalyvauti koncerte ir vakarinėje prasmū registracijoje pas Eugeniją Bulotienę asmeniškai arba telefonu. — 368-3299. Rengimo Komitetas ma-

loniai kviečia Detroito ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti.

Cekmadienį, lapkričio 13 10:30 val. ryte — iškilmingos šv. mišios ir pamokslas. Šv. mišias, už žuvusius ir mirusius VLIKO steigėjus bei darbuotojus, atnašaus Dievo Apvaizdos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Mišių metu solo giedos Edvardas Skiotys.

Po pamaldų, mokyklos patalpose, vyks seimo užbaigiamieji posėdžiai ir uždarymas.

VLIKO seimo organizacinį komitetą sudaro Rytų Lietuvos Respublikos Sąjūdžio (Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos) centro valdybos nariai: Albertas Misiūnas, Eugenija Bulotienė, Valentina Osreikienė ir Vytautas Gurka.

Pranešę Albertas Misiūnas — seimui rengti komiteto pirmininkas. Ant. Sukauskas

Mirę prel. Jonas Aviža

Spalio 17 d. Muenchene mirė prel. Jonas Aviža, buv. Muenchen apylinkės lietuvių kapelionas ir lietuvių katalikų spaudos bendradarbis.

Velionis gimė 1913 metais Žemaitiemyje, Ukmergės apskrityje. Kauno kunigų seminariją baigė 1938 m., 1951 metais gavo Kriščiūnųskos archeologijos mokslų daktaro laipsnį iš Pontifikalinio krikšč. arch. instituto Romoje.

1946—1948 metais buvo delegaturos Vokietijoje kancleriu. L. E.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik sąjaušos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir trumpąja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri yra naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudęs suma tamoks tik \$3.00 metams.

SLA — knopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės knopu veikėjus, jie jums mielai pasakės į SLA įstaryti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001 Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstų. Vines Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankeo, J. Rauckio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilans straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINU ŠVENTES LAUKUOSE, poetas, rašytojas ir tautinių šokių pirmūnė Juozė Vaidičiūnienė atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedalnuojant tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkš aprašas tas Fuoco Adomaldo — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bročių aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$1.

LIETUVIAKASIS PAMARTS, Henriko Tomo-Tamalauskio, žomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvo apskrityg duomenimis. Aprašymai įdomūs Rekvizitams lietuvių, Lėdūnų iliustruotos nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai į vokiškų kalbą. Dažnai naudojami 838 pusl. knygoje yra Rytprūsių šeimai. Kaina \$4.

KĄ LAUMUS LAIMI, rašytojos Felonės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vėlas šėpė. Lietuvoje ir pirmatiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$1.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na Fargio Jatinako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$8.

MATRINĖS NOVELS, H. Soscheno Kėryda, J. Valačia, rašymas, 206 pusl. knygoje yra 80 samojingų novelių. Kaina \$1.

Knygos gausiamas Naujienos, 1789 So. Halsted St., Chicago IL 60608. [Prašyti patar, patarai atsiųs patsiūsiama paskaita]

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC. 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių. Maistas iš Europos sandėlių.

MARLIA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

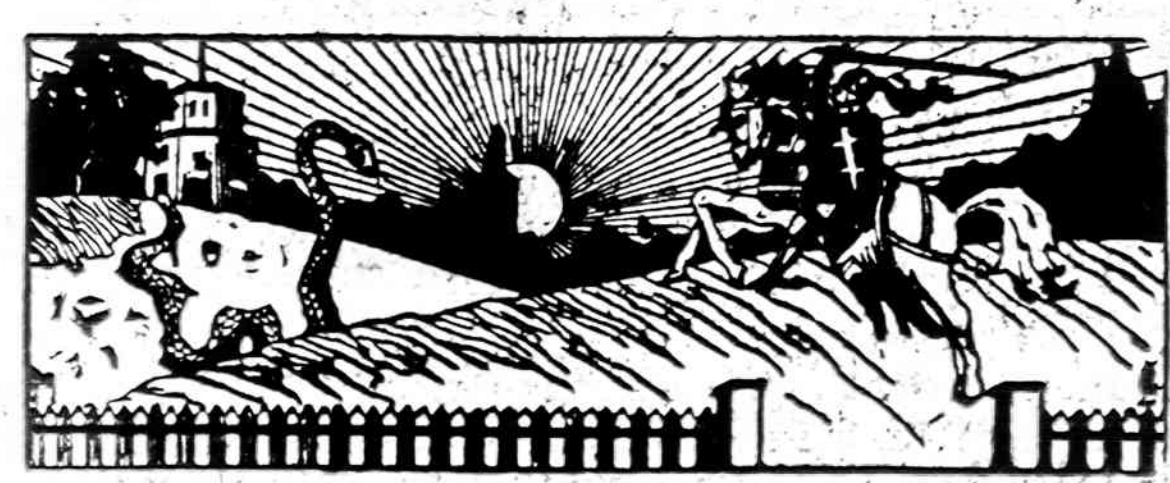
• RUPESTINGAI ISPILDIMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Įm. LIODAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip iš PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioj sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir parė mums toliau studijuoti.

Kaina \$21. Kieti viršeliai. Paskas \$1.

NAUJIENOS 1761 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusel metų \$22.00 tris mėnesiams \$12.00 vienam mėnesiui \$4.00
25 cents per copy	Kanadoje: metams \$45.00 pusel metų \$24.00 vienam mėnesiui \$5.00
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	Užsienioose: metams \$48.00 pusel metų \$26.00
Chicagoje ir priemiestuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.
metams \$45.00 pusel metų \$24.00 tris mėnesiams \$15.00	Pilnius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
vienam mėnesiui \$5.00 Kitose JAV vietose:	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytė iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

ALTas vieningai tvarkys Amerikos lietuvių reikalus

Amerikos Lietuvių Tarybą sudarančios visos lietuvių patriotinės ir gimtiniam savo kraštui vieningai siekiančios laisvos, nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos organizacijos šių metų spalio 22 dieną sušaukė 43-ąją metinę konferenciją, sutartinai atliko visus svarbesnius šios didelės organizacijos reikalus.

Byvo gražu sėkti, kaip iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų suvažiavę atstovai pranešinėjo apie praėjusiais metais atliktus užsiėmimus. Vieni buvo baigti, kiti tikslai įpusėję, bet nemesti ir neužmiršti. Dar buvo įdomiau, kai konferencijoje dalyvavo vienas kitas ALTO steigėjas, pirmos ALTO konferencijos organizatorius, pora buvusių ALTO pirmininkų ir pasiryžusių veikėjų.

Didžiųjų ALTO organizatorių ir steigėjų jau nebuvo. Jie buvo išskiliaję amžinybėn, bet jų pradėtas darbas, jų nurodyti pagrindiniai dėsniškai buvo tęsiami. Jeigu išskiliausieji nebūtų buvę tolerantai, jeigu nebūtų supratę naujai susidariusius tarptautines padėtis ir nebūtų pasiryžę tos padėtis taikyti lietuvių tautos kovai už laisvę, tai šiandien vargu ALTas būtų egzistavęs ir tokios tvarkingos konferencijos vargu būtų turėję progos patatyti.

Amerikos lietuviai numatė, kad po Pirmojo Pasaulinio karo JAV taps pačia galingiausia valstybe pasaulyje. Amerikos lietuviai, pasiekę šį laisvės kraštą po 1905-6 metų japonų-rusų karo, šitaip galvojo. Dar ryškiau viskas paaiškėjo Antrojo Pasaulinio karo metu, bet nepriklausomoje Lietuvoje buvo tokių visuomenės veikėjų, tikėjusių Hitlerio pergale ir visos Europos pertvarkymu. Vienas įtakingas veikėjas, atvežęs "pačias naujausias" žinias iš Romos, užsuko į Naujienas ir įtikinėjo dr. P. Grigaitį, tuometinį Naujienų redaktorių, kad visa Naujienų pozicija yra netikslai, kad Europoje reikalai eis visai kitais keliais ir kad lietuviams reikia prie "Naujos Europos" taikytis.

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

Tu išnykai. Paskui mokslas. Palaidojau savo meilę knygose, o iš tų knygų išaugo Jadvyga. Jai aš rašiau eilėraščius, jai buvo skirti mano atodūsiai ir mano meilės kupini žvilgsniai. Bet neišdrįsau nė jai apie tai pasakyti. Paskendo ir ji laiko nuotoly ir knygų puslapiuose. Argi aš turėčiau ir vėl, kaip tuomet Ragaisio pievose, užversti nebaigtą skaityti knygą ir užrakinti širdies duris? Ar bėgdami metai gali išplauti meilę krūtinėje? Ar šventumo skraiste papuoštos pareigos gali juodu gedulo šydu paženklinti meilę? Maryte, aš matau tavo akyse sugrįžusią praetį. Aš nebegaliu antru kartu užrakinti savo širdies. Leisk man pasakyti tai, ko tuomet nepasakiau, leisk išimti ką tuomet užrakinau. Maryte, aš myliu tave taip karštai, kaip ir tuomet. — Jo akys nuslydo nuo jos akių ir sustojo stalo vidury. Jis nutilo.

Marytė pašoko nuo savo kėdės ir puolė į jo glėbį. Jie glaudė vienas kitą ir jų lūpos gėrė sklidina, neišgertą meilės taurę.

— O, Petrai, aš tave be galo myliu, — sušnibždėjo ji ir vėl paskendo jo lūpose.

Suskambėjo durų skambutis. Giedra prisokęs atidarė duris. Ten buvo du stambūs vyrai. Abu parodė savo metalinius ženklus.

— F.B.I. — pasakė Giedra, — prašau į vidų.

Atvykęs diplomatas dr. Grigaitis-neitkino, o Naujienų redaktoriui priminus jam mūsų laikų gyvenimo faktus, atvykęs diplomatas ranka numojo ir pasiliko prie atsivežtų minčių. Palaukęs kelias dienas, jis parašė laiską Naujienų redaktoriui, prašydamas jį paskelbti joje mintis. Laiške jis dėstė pagrindines savo mintis, kuriomis jis gyveno ir norėjo Amerikos lietuvius įtikinti. Laiškas į dienraštį nepateko, nes dr. Grigaitis būtų turėjęs pridėti jam nemalonus pastabas.

Ir gerai padarė, kad nespausdino, nes už pusmečio ne tik Hitleris Berlyne nusinuodijo, bet privertė ir savo žmoną ryti nuodus. Panašiai buvo pasielgęs ir Goebelsas. Generolai Eisenhower, Omar Bradley ir Pattonas pralaužė stipriausias vokiečių fronto linijas ir sutriuškino Hitlerio skelbtą Tūkstančio metų Reichą. Dr. Grigaitis spaudoje netiksliai vertintos tikrovės diplomatu nepripažino, bet kai teko susitikti, tai paklausė karo pabaigos spėjiojimus. Diplomatas prisipažino, kad vertinimas buvo netikslus, bet čia pat pridėjo, kad labai negerai. Neparodė, kas negerai, ar kad faktai nebuvo tikslūs, ar kad Hitleris Vokietijai ir pasauliui padaręs didžiausią žalą.

Amerikos lietuviai, tiksliau pasakius — dr. Grigaitis ir redaktorius Simutis, įtikino prezidentą Franklin D. Rooseveltą nepripažinti rusų pavergtos Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tuometinis Valstybės sekretorius buvo susipažinęs su lietuvių pageidavimais, bet jis reikalą atidėjo. Jis dar norėjo klausimą pastudijuoti, kelis aspektus išaiškinti. Tada prezidentas Rooseveltas pasiūkė Valstybės sekretoriaus pavaduotoją Summer Welles, jam išdėstė prezidento nuomonę šiuo reikalu ir įsakė paskelbti spaudai. Valstybės sekretorius Cordell Hull tikrai iš spaudos patyrė šį lietuviams svarbų dalyką. Prez. Rooseveltui nereikėjo jam aiškinti, nes jis žinojo, kad prezidentas nustato JAV užsienio politiką. Sekretoriaus pavaduotojas Summer Welles pareiškimą įjungė į Valstybės departamento užsienio dokumentus.

Prezidentas Rooseveltas plačiau apie šį nepripažinimą paaiškino ALTO delegacijai, nuvykusiai į Baltuosius Rūmus.

Prašymas prezidentui Rooseveltui buvo suredaguotas dr. P. Grigaitis ir pasirašytas ALTO sekretoriaus ir pirmininko. Redaktorius Simutis pasiūkė dr. Grigaitiui. Jis žinojo, kad dr. Grigaitis žinojo anglišką teisinį žargoną ir mokėjo parinkti tikslus ir teisingai suprantamus žodžius.

ALTO konferencija pagerbė ilgametį vicepirmininką Povilą Dargį. Jau minėjome, kad bankete pasakytoji jo kalba, kaip kaleidoskopas, visiems suvažiavusiems ir svečiams priminė pačius svarbiausius ALTO darbus. Pats P. Dargis buvo ALTO steigėjas. Jis atstovavo vieną iš stambesnių Amerikos lietuvių organizacijų, todėl jam buvo žinomi veik visi ALTO užsimiti ir atlikti darbai. P. Dargis gyvena Pittsburghe, bet į kiekvieną svarbesnį posėdį jis atvykdavo į Chicago. Grįžęs į Pittsburghą, jis papasakodavo per savo radijo valandą kiekvieną svarbesnį ALTO nutarimą ir svarstytą klausimą. Jis supranta dokumentų svarbą, jų neišmėto, bet viską tvarkingai sudėsto ir laiko radijo valandos byloje. Jeigu reikia koki svarbesnį klausimą prisiminti, jam užtenka susirasti bylą ir permesti akis. Jis ten randa ne tik laiką, kada klausimas buvo svarstomas, bet ir aplinkybes, kuriose klausimas buvo iškeltas.

Povilas Dargis išpūdingai baigė banketą ir ALTO konferenciją, bet konferencija spalio 22 d. vakarą dar nebuvo baigta. Kas jėjo į ALTO valdybą, konferencijos dalyviai žinojo, bet nežinojo kokias pareigas jie eis ateinančių metų ALTO valdyboje.

ALTO pirm. dr. K. Sidlauskas pranešimas ALTO suvažiavimui 1983 m. spalio 22 d.

(Tęsinys)

Dr. Kazys Sidlauskas

Pradžioje buvo mums padarytas retas ir malonus supuolimas, kad siemet Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą turėjo paminėti ir JAV-bių Senatą ir Atstovų Rūmą tą pačią Vasario 16 d. Tačiau Atstovų Rūmams tą minėjimą teko perkelti į Vasario 17 dieną dėl svarstomų svarbių įstatymų projektų.

Senate pagrindinę kalbą Vasario 16 d. pasakė sen. Charles Percy, primindamas dabartinę Lietuvos gyventojų priešpauą okupacijoje, išryškindamas lietuvių tautos teisę į laisvę ir parbrėždamas Amerikos tvirtą nusistatymą dėl Lietuvos laisvės.

Atstovų Rūmuose minėjimas buvo pradėtas kun. Antano Zakausko invokacija, kur prasišandų globos JAV-bėms, buvo, meldžiama laisvės Lietuvos ir kitoms priešpauoms. Pagrindinę Lietuvai labai palankią kalbą pasakė kongr. Frank

Annunzio. Daugelis kitų kongresmanų savo pareiškimuose kelė Lietuvos laisvės klausimą.

JAV-bių Kongreso Vasario 16 d. minėjimas buvo nuvykęs iš Chicago adv. A. Domauskis, stud. R. Triciūtė ir dr. L. Kriaučiūnas su dukterimi Jolita. Taip pat dalyvavo vietiniai Vašingtono lietuviai: prof. ir ponis D. Krivickai, dr. J. Genys, J. Laučka, J. Bobelis, A. Petrutis, M. Samatienė, A. Vaiciūnaitis ir kt. Lietuvių delegacija dar suspėjo aplankyti keletą Kongreso narių ir pasikalbėti su E. Derwinskiu, kuris pasiūkė ir aukštą vietą Valstybės departamente.

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai iš anksto ruošė Vasario 16 d. minėjimą. Bostono skyrius į savo minėjimą Vasario 13 d. buvo pakvietęs kalbėtoju kun. dr. J. Prunskį, kuris iš ten vyko į New Yorką pasakyti kalbą vasario 20 d.

ALTO vicepirm. dr. Leonas Kriaučiūnas buvo pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 d. minėjime Racine, Wis., kuris įvyko vasario 20 d.

Detroito lietuvių organizacijų centras šia proga išleido specialų iliustruotą biuletinį, primenantį Vasario 16 d. prasmę ir ALTO darbuotę.

Kaip per eilę ankstyvesnių metų, ALTO centras ir šiais metais buvo paruošęs medžiagą, radijo valandėms Vasario 16 d. minėjimui proga anglų ir lietuvių kalbomis, kuo pasinaudojo lietuvių vedamos radijo programos.

Pradžioje šių metų sen. Alfonso D'Amato (Resp. iš N. Y.)

ALTO valdybos nariai spalio 25 dienos vakarą susirinko ALTO namuose pareigomis pasiskirstyti. Kad nereikėtų bereikalingai laiko leisti, ALTO grupių vadai susitarė dar vieneriems metams palikti dabartinę ALTO valdybą. Ateinantiems metams ALTO valdyba bus tokia:

ALTO valdybos nariai spalio 25 dienos vakare susitarė: Dr. Kazys Sidlauskas — pirmininkas, vicepirmininkai — Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, dr. Leonas Kriaučiūnas, Viktoras Nauzdžius, dr. Vladas Šimaitis, dr. Jonas Valaitis ir Jonas Talandis.

Mykolas Pranevičius — izdininkas, Gr. Lazauskas — sekretorius, Aleksandras Domanskis — protokolų sekretorius, Petras Bučas — finansų sekretorius.

Visi kiti yra valdybos nariai. Už šią valdybą pasisakė visi valdybos nariai.

Kada viskas buvo aptarta ir nubalsuota, tai Rymo Katalikų Federacijos atstovas pasisakė prieš perrinktą ALTO valdybą. Jis norėjęs, kad ALTO vadovavimas būtų perleistas krikščioniams demokratams. Jam buvo priminta, kad ALTO pirmininku ilgus metus buvo dr. Kazys Bobelis, tad ir tas skundas be pagrindo.

buvo pasitęsęs Senatui priimti rezoliucija, skelbiantis Vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Šią rezoliuciją parėmė Atstovų Rūmuose mums draugiški kongresmanai ir ji buvo priimta abiejų Kongreso rūmų ir JAV-bių prezidento pasirašyta ir paskelbta.

5. Europos Parlamento rezoliucija dėl Pabaltijo valstybių

Pastaraisiais metais Europoje reikšiami stiprios tendencijos suvienyti šio kontinento tautas. Tarp kitų svarbių institucijų, kurios tarnauja siekti šį tikslą, yra ir Europos Parlamentas. Jį sudaro atstovai iš ašesamties Europos valstybių: Belgijos, Danijos, Vakarų Vokietijos Respublikos, Graikijos, Prancūzijos, Airijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos ir Didžiosios Britanijos. Europos Parlamentas susideda iš 434 atstovų, pasiūstų į tą parlamentą iš minėtų valstybių.

Europos Parlamentas yra patariamasis organas. Vykdomasis organas yra tą Europos Parlamentą sudarančių valstybių užsieny reikalų ministerių konferencijos, į kurias yra nukreipiami vykdydami Europos Parlamento nutarimai.

Grupė Didžiosios Britanijos demokratinių atstovų pateikė Europos Parlamentui pasiūlymą, kad parlamentas apsvaistytų dabartinę Pabaltijo valstybių Lietuvos, Latvijos ir Estijos — padėtį.

Šis pasiūlymas buvo perduotas apsvaistyti Europos Parlamento politinei komisijai, kuri paskyrė parlamente narį dr. Otto von Habsburg paruošti komisijai dėl šio pasiūlymo motyvuotą pranešimą.

Dr. Otto von Habsburg pranešimas buvo tiek palankus Pabaltijo valstybių laisvės bylai, kad politinė komisija nutarė tą pasiūlymą ir suformuotą rezoliuciją dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėties, pateikti svarstyti Europos Parlamento pilnates posėdyje.

Dėl šios Europos Parlamento rezoliucijos pagrindinę akciją vykdė VLKas, kuriam buvo pranešta, kad toji rezoliucija bus Europos Parlamento svarstoma Strasburge, Prancūzijoje šių metų sausio mėn. 13 d.

Rezoliucija reikalavo, kad tą Europos Parlamentą sudarančių dešimties valstybių užsieny reikalų ministerių konferencija pateiktų tą Sovietų Sąjungos okupuotų Pabaltijo valstybių klausimą svarstyti Jungtinių Tautų Dekolonizacijos Sub-Komisijai ir kad šis Pabaltijo valstybių laisvės klausimas būtų taip pat peržiūrėtas Helsinkio Akto tikrinimo konferencijoje. (Bus daugiau)

Kuo galėčiau būti naudingas?

Du vyrai suėjo į vidų, nusiėmė užlenktais ant akių bryliais savo skrybėles ir, Giedrai prašius, atsėdėjo ant sofos.

— Father, ar jūs pažinote Surgailą, kuris šiandien mirė ligoninėje?

— Taip, pažinau jį Lietuvoje. Amerikoje jį sutikau tik ligoninėje, kai nuvykau aplankyti Smarčio.

— Jūs buvote nuvykęs šiandien aplankyti Surgailos, bet jo neberadote.

— Taip.

— Jūs buvote drauge su moterim. Norėtumėme žinoti, kas ji tokia ir kodėl ji vyko jo aplankyti.

— Toji moteris yra Marytė Užpelkytė.

— Kur ji gyvena?

— Šiuo momentu ji yra mano svečias.

— Mes norėtumėme ją pamatyti.

Giedra tuojuo ją pakvietė. Detektyvai parodė jai savo metalines žvaigždes.

— Mes esame iš policijos departamento. Ar jūs esate Marytė Užpelkytė?

— Taip.

— Kur jūs gyvenate?

— Sant Pains, Kalifornija.

— Ar jūs atvykote aplankyti Surgailos?

— Taip.

— Ar gerai jį pažinote?

— Ne. Porą kartų jį temčiau Kalifornijoje.

Jis mane pasikvietė į restoraną ir ten dingo. Aš jo niekur daugiau nemačiau. Tai buvo, rodos, prieš dvidešimt metų.

— Kur jis buvo per visą šį laiką?

— Aš nežinau.

— Father Giedra, ar jums Surgaila nieko nesakė apie savo gyvenimą, apie Smartį?

— Atleiskite, ponai, aš esu kunigas ir nepivalau skelbti, ką žmonės man kai kada pasako. Kunigas, kaip ir advokatas, įstatymais nėra priverstas išduoti turėtus su kuo nors savo profesijai reikalingus pasikalbėjimus.

— Mes šitoki jūsų atsakymą pramatėme ir todėl jūsų pasikalbėjimą įrašėme į garsinį kaspiną. Prašome pasiklaustyti.

Vienas detektyvas išėmė mažą aparatą ir paspaudė jo mygtuką. Aparatas prašėno Surgailos balsu. Pasakojo, kaip jis su draugu planavo apiplėsti banką, kaip apiplėšimą įvykdė, kaip pasidalino pinigais. Kaip jis susitiko Marytę, kaip jį suėmė, ir kad jo pėšimo draugas buvo Smartis.

Kaspiniui pasibaigus, detektyvas paklausė: — Ką jūs, father, turite į tai pasakyti?

— Jūs jau turite kas pasakyta. Aš čia nieko negaliu nei pridėti, nei atimti.

— Kunige, — atsiliepė susijaudinusi Marytė, — ar tai buvo Surgailos kalba?

— Taip, Marytė, Surgailos.

— Reikšia, jis buvo pėšikas. Jis buvo suimtas tuo metu, kai mes buvome restrone? ...

— Taip, tikrai taip.

— Kodėl tuomet niekas man apie tai nepasakė, ir policija nieko mangs neklusė?

— Todėl, kad Surgaila sakėsi buvęs vienas restorane.

— Reikšia, jis buvo pėšikas. Prisiplėštais pinigais jis bus pirkęs žiedą ir man padovanojęs. Nenoriu aš tokios dovanos! — Ji nusimauna deimanto žiedą ir padeda ant stalo. — Prašau jį sugrąžinti, kam priklauso.

— Labai gerai, bet mes nieko šioje byloje neturime apie šį žiedą. Nežinome, kaip jis tą žiedą buvo įsigijęs. Gal jis buvo jo motinos, jo sesers arba ir jo paties pirktas anksčiau, už jo paties pinigus, prieš banko apiplėšimą. Todėl mes negalime to žiedo priimti. Jūs jį turėkite, tai yra jūsų nuosavybė. Be to, jūs turėjote jį per dvidešimt metų, taigi ir pagal įsisiūjimo įstatymą jį priklauso jums.

— Ačiū, — ji užsimauna žiedą ant piršto. — Štai kur buvusi paslaptis. O aš visai spėjiojau, kur Surgaila staiga dingo. Aš net maniau, kad jį pėšikai paėmė, išsivežė kur ir nužudė. Aš jokių būdu nepamaniau, kad jis pats būtų pėšikas. Jis nebuvo pamašas į pėšiką, jis buvo labai mandagus, tvarkingai apsirengęs, geras, tikras džentlmenas.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS
VAKARŲ VĖJAI
 112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:
 Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Westchester Community Clinics
 Medicinos direktorius
 1938 S. Main St., Westchester, Ill.
 VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
 ir kas antrą šeštadienį 8-9 val.
 Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-4553
 Service 455-4504, Page 64659
DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
 3907 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
 OPTOMETRISTAS
 KALBA LIETUVISKAI
 1618 W. 71st St. Tel. 737-5149
 Tikrina akis, Pritaiko akinius
 ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKSTŲ, PŪSLĖS IR
 PROSTATOS CHIRURGIJA
 1656 WEST 63RD STREET
 Valandos: antradienį 1-4 popiet,
 ketvirtadienį 5-7 val vak.
 Ofiso telefonas: 776-2486,
 Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
 Prostatos, inkstų ir šlapimo
 takų chirurgija.
 5025 CENTRAL AVE.
 St. Petersburg, Fla. 33714
 Tel. (813) 921-4208

PERKRAUSTYMAI
MOVING
 Leidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
 Priliman Master Charge
 ir VISA kortelėmis
R. SERENAS, Tel. 925-8667

MOVING
 Apdraustas perkraustymas
 su įvairių statumų.
ANTANAS VILIMAS
 Tel. 276-1882 arba 276-5796

SOPHIE BARCUS
 RADIO ŠEIMOS VALANDOS
 Šeštadieniais ir sekmadieniais
 nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
 Stoties WOPA - 1490 AM
 transliuojamieji iš mūsų studijos
 Marquette Parko.
 Vedėja — Aldona Deivutė
 Telefonas: 778-1543
 7159 So. MAPLEWOOD AVE.
 CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
 KAZĖ BRAZDŽIONIŲ
 Programos vedėja
 Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
 tadienio 8:30 val. vakaro.
 Vėles laidos iš WCEV stoties,
 bangos 1460 AM.
 St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
 iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
 1646 W. 71st Street
 Chicago, Illinois 60629
 Telefonas: 778-8374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių drau-
 gijos narių susirinkimas įvyks penk-
 tadienį, spalio 28 d., 6 val. vakaro,
 Vyciu saleje, 2455 W. 47th St. Nariai
 prasomi atsilankyti, nes yra daug
 svarbių reikalų aptarti.
 Po susirinkimo — valės.
 E. Strungys

Joniškėlių Labdarybės ir Kultū-
 ros klubo susirinkimas įvyks antra-
 dienį, lapkričio 1 d., 1 val. popiet,
 Vyciu saleje, 2455 W. 47th St. Nariai
 prasomi atsilankyti. Po susirinkimo
 bus valės.
 A. Kalys

Lietuviškos knygos

Naujienose buvo skelbiama,
 kad Bronio Railos nusibastymai
 jau atspausdinti. Tai buvo tiesa
 praėjusiais metais, kai J. Klausei-
 kis pasijuto be pagrindo įžeistas
 ir panoro pasižiūrėti arčiau į
 Bronio Railos mėgiamas pa-
 reikšti nuomones. Arčiau pustu-
 dijavęs, jis rado reikalo para-
 syti knygą apie Bronio Railos
 labai lengvą švalstymąsi įžeid-
 žiančiais žodžiais.

Pirmiausia, Klauseikis faktais
 įrodė, kad Raila įžeidęs K. Janu-
 tą be jokių pagrindų ir be joki-
 o reikalo. Trenkė kaip perkū-
 nas giedrą dieną ir nutarėjo.
 Kai Januta bandė reikalą išai-
 škinti, tai Raila ir klausyti nenor-
 ėjo. Orakulas burną atvėrė, tai
 neteisingo žodžio nepatavo.

J. Klauseikis giliau pažūrėjo
 į Railos "stilistiką" ir papras-
 čiausiai faktais įrodė, kad gra-
 žiais žodžiais apibardomas labai
 negražus tvirtinimas. Tas tvir-
 tinimas veikia visuomet yra mel-
 gingas. O melas, nors jį gražiau-
 siai "stilistas" papuošia, vis lie-
 ka melu. Kenksmingu pačiam
 meluotojui ir labai žalingu ap-
 šmeižtamam.

J. Klauseikis parašė studiją,
 kurią turėtų atidžiai paskaityti
 visi lietuviai, kurie plunksną į
 rankas ima ir nori pasakyti savo
 nuomonę visuomeniniams ir poli-
 tiniams klausimais. Ją turėtų pa-
 studijuoti ir teisininkai, kurie

teisės klausimais dar rūpinasi.
 Knygoje gyvais pavyzdžiais pa-
 rodyta, kaip nereikia rašyti. Ne-
 reikia rašyti ne tik paprastam
 piliečiui, bet visai nedera kelias
 knygas parašiusiam, aukštas
 mokslus baigusiam žmogui.
 Autorius yra teisininkas, baigęs
 Kauno universitetą, dirbęs teisi-
 niuose, rašęs teisinius sampro-
 tavimus.

Knyga, atspausdinta praėjusiais
 metais, jau baigiama parduoti.
 Kas nori ją įsigyti, tai turi ra-
 syti K. Janutai, 2818 Avenal St.,
 Los Angeles, CA 90039. Jei pas-
 jį dar yra keli egzemplioriai, tai
 už tris dolerius jums ją atsiųs,
 o jeigu jau nebebus, tai bus vie-
 na iš tų lietuviškų knygų, kuri
 išėjo. Ji nebegulė, bet išėjo į
 žmones. Raila yra Klauseikio
 knygos vertas. Jis turi pasikla-
 syti, ką žmonės apie jo paties
 knygas mano. Turės progos pa-
 maiti, kodėl jų nepuola. Apie
 Klauseikio knygą jis paleido dar
 kelis raiškiskus melagingus tvir-
 tinimus, bet išdėstyti faktų ne-
 paneigė. Jau laikas, kad atkreip-
 tų dėmesį.

St. Stalloraitis

— Filipinuose pasipiktinimas
 prezidentu F. Marcos vis didėja.

— New Delhi policija pasky-
 rė \$1,500 tam žmogui, kuris nu-
 rėdys, kas nušovė Jordanijos
 ambasadorių Indijoje.

gtye...
 so more will live
HEART FUND

Argentinos liet. kino "Vytis" direktorius

J. Gilvydis yra lietuviškų fil-
 mų pionierius P. Amerikijoje, nes
 jis nuo 1932 metų pradėjo fil-
 muoti lietuviško gyvenimo įvy-
 kių Argentinoje ir Urugvajuje.
 Tokiu būdu susisuko didelė lie-
 tuviška filma, kuri gali naudoti
 lietuviška visuomenė, ypač
 lietuviškas jaunimas.

J. Gilvydis ne tik filmavo įvy-
 kių, bet dar atvėrė filmas iš Lie-
 tuvos ir įsteigė Lietuvių Kino
 Teatrą "Vytis". Su šiomis filmo-
 mis J. Gilvydis kelis kartus ap-
 tankė tolimesnius Argentinos
 miestus, Brazilijos ir Urugva-
 jaus lietuvių, kurie pripildė sa-
 lės, norėdami pamatyti Lietuvos
 gyvus vaizdus. Per 50 metų ki-
 nias "Vytis", kaip tas laimės spin-
 dūlys vis naujais vaizdais pris-
 statė gyvą Lietuvą su jos lau-
 kais, miškais, jos papročiais, mie-
 stais, kultūriniais laimėjimais,
 istoriniais pastatais, pilimais pi-
 likalniais, nuo Palangos miesto,
 einant per žemaitiją, Aukštaiti-
 ją, Suvalkiją su mūsų garsia
 sostine Vilniumi, Kauno miestu,
 Lietuvos karitomenės pulkais,
 žemės ūkio darbais, mokslo ir
 švietimo įstaigomis, sporto ir
 dainų šventėmis.

ir bendradarbiavo su kitais lietu-
 vių filmų mėgėjais. Iš p. Linart
 iš Lietuvos, yra įsigijęs kronikos
 filmas, š p. K. Matuzo gražus
 spalvot vaizdai iš Lietuvos gam-
 tos, iš lietuvių pabėgėlių gyve-
 simo Vokietijoje, ir Lietuvių
 Dienų New York, iš Ciurlonio
 ansamblio pasirodymo, taip pat
 gauna vaizdų iš dabartinės Lie-
 tuvos gyvenimo, iš jos miestų,
 iš kolukui. Vienu žodžiu J.
 Gilvydis, nesigaliedamas nei pi-
 nigų, nei triūso, krovė šį didelį
 kultūrinį lobį P. Amerikos lie-
 tuviams, kad jie nepamirštų sa-
 vo šalies ir jos grožybų, kad
 stiprintų savo dvasią.

Šios filmos yra rodomos ne tik
 lietuviams, bet ir argentinie-
 čiams: pradžios mokykloms,
 gimnazijoms, universitetams,
 kunigų seminarijoms, per para-
 dą, per televiziją, Argentinios
 artistų klube, bei kitur. Tokiu
 būdu lietuvių kultūros kraitis
 šiose filmose yra toks didelis,
 kad tenka juo naudotis ir pa-
 likti ateinančioms kartoms.

E. L.

"Dar vienas genocidas"

1983 m. spalio mėn 1 dieną tri-
 juose Venecijos laikraščiuose
 buvo įdėtas skelbimas "Dar vie-
 nas genocidas", apie sąmoningą
 nužudymą 269 žmonių, skridu-
 sių korėjiečių lėktuve. Pasira-
 šė vienuolikos tautų atstovai,
 Venecijos lietuvių bendruome,
 nės vardu pasirašė dr. Vytaui-
 tas Dambra.

• Syrija atsiskyrė nuo Turki-
 jos 1920 metais ir dabar skaito-
 ma nepriklausoma šalis.

BIELIŪNAS
 LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA
 4348 So. California Avenue
 Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON
EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
 THAT ARE ALLOWING SAFE
 FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
 THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
 YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
 MINIMUM SPEED STAY IN
 THE RIGHT LANE.

A. + A.
MYKULOI SIMOKAIČIUI
 mirus,
 SLA 217 KUOPOS ILGAMIEČIUI valdybos nariui
 jo žmonai Reginali ir artimiesiems reikiškame nuoširdžiai
 užuojautą.
 SLA 217 KUOPOS VALDYBĖ

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAV-
 INGS aptarnauja taupymo ir
 namų paskolų reikalus visose
 mūsų apylinkėse. Dėkojame
 jums už mūsų paslaugas pa-
 sitikėjimą. Mes norėtum bu-
 ti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos
 iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
 Chicago, IL 60629
 Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
 Bridgeview, IL 60455
 Tel. 598-9400

MIDLAND FEDERAL SAVINGS
 AND LOAN ASSOCIATION
 4040 ARCHER AVENUE
 CHICAGO, IL 60632
 PHONE 254-4470

GORDON
 Funeral Home and Cremation Service
 Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
 FD. LE. Chicago, IL 60608
 (312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
 SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
 4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
 Tel. 927-1741 — 1742
 4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
 Telefonas 523-0440
 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
 TĖVAS IR SŪNUS
 MARQUETTE FUNERAL HOME
 2533 W. 71st Street
 1410 So. 50th Ave., Cicero
 Telef. 476-2345
 TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
 AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
 1424 South 50th Avenue
 Cicero, Ill. 60650
 Tel.: 652-5245
 TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
 Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
 JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
 Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
 LACKAWICZ
 Laidotuvių Direktoriai
 2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
 11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
 Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 1446 South 50th Avenue
 Cicero, Illinois
 Telefonas — 652-1003

LIETUVIAI MIŠKININKAI

Lietuvių Miškininkų Sąjungos valdybos, vicepirmininko Jono Žebrausko ir laikinai einančio kasininko pareigas Antano Beleskos buvo sukviešti valdybos nariai bendram Sąjungos reikalų aptarimui į posėdį š.m. spalio 20 d. Dainos restorane, 71-ji gatvė ir S. Washtenaw.

Susirinkime dalyvavo: P. Norkaitis su žmona, Jonas Žebrauskas su žmona, P. Sideravičius su žmona, A. Beleska su žmona, Jonas Kriščiūnas, J. Skeivys ir svečio teisėmis mišk. V. Ankus ir J. Nalis su žmona.

Prie bendro stalo, prieš pradėdami užkandžius ir valdybos narių posėdį, sekret. J. Skeivys pasakė trumpą įvadinį žodį, prisiminęs mirusį Liel. Miškininkų S-gos Išeivijoj ilgametį pirmininką Vinčą Zemačią ir pristatė susirinkimui v.p. Joną Žebrauską ateičiai eiti Sąjungos pirmininko pareigas, o taip pat ir tos dienos vadovo postui.

Naujasis Sąjungos pirmininkas J. Žebrauskas sudarė programą ir darbotvarkę. Po užkandžių, programos dalyje buvo perskaitytas 19 mirusių miškininkų sąrašas, kurie nuo Sąjungos įsikūrimo pradžios turėjo pareigas kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje.

Buvo visi pagarbiai įvertinti ir prisiminimai pagerbti atsišojimu, išklausanč Pektio įgrotą ragelių liūdną raudą mirusių.

Toliau pirmininkas tęsė programą, patefonu grojant lietuviškas melodijas ir kitą.

Užkandžių metu buvo įspūdių pasidaininimas, ir pabaigoj

kalbos bei linkėjimai naujam Sąjungos pirmininkui.

Po užkandžių, prie atskiro stalo susėdę valdybos nariai pirmajam posėdžiui, netekus garbingo pirm. Vinčo Zemačio, J. Žebrauskas pradėjo posėdį ir patiekė turiningą darbotvarkę: 1. posėdžio atidarymas, 2. protokolo skaitymas, 3. piniginiai reikalai, 4. klausimai ir sumanymai.

Protokolą perskaitė sekret. J. Skeivys. Protokolas priimtas kaip skaitytas.

Pagal 3-įją punktą (piniginiai reikalai) referavo laikinai einantis kasininko pareigas Antanas Beleska ir grįžęs iš vasaros atostogų kas. Petras Norkaitis.

Mirusio pirmininko V.Z. vardui įamžinti buvo paskirta ir aukų sekancija (visa tai įvyko mirimo dieną): gėlių vainikui \$60, Mišių auka — \$50, Dukterų draugijai — \$50, Vydūno fondui — \$50, ALTui — \$50, VLIKui — \$50 ir šeremeninėje p. Pakštui už ragelių grojimą liūdno raudos — \$30.

Toliau buvo keltas klausimas ir dėl Naujųjų paramos, bet atsirado tik du miškininkai, kurie paskyrė savo asmeninę auką jamžinimui V. Zemačio vardu; po \$20 paskyrė Juozas Skeivys ir Jonas Kriščiūnas (visa tai įvyko valdybos posėdyje).

Tai tuo būdu ir buvo aptarti piniginiai reikalai, dar liekanti kasoje virš tūkstančio dolerių ateities reikalams.

Klausimų ir sumanymų skyriuje buvo pažymėta, kad naujasis pirmininkas J. Z. Žiemos metu išvyks į šiltus kraštus praleisti žiemą, o jo pareigas eiti pavesta kasininkui P. Norkaitiui su pagelbininku P. Sideravičiumi.

Antanui Beleskai pavestaarchyvo ir knygų tvarkymo reikalai.

Visa senoji valdyba ir revizijos komisija pasilieka savo pareigose ir toliau.

Po visų aptarimų susirinkimas uždarytas 4:30 val. popiet. Miškininkas J. Skeivys

1983 m. Š. A. Pabaltiečių plaukymo pirmenybės

1983 m. Š. A. Pabaltiečių plaukymo pirmenybės įvyks 1983 m. lapkričio 13 d., sekmadienį, Garden City High School baseine, 6500 Middle-Belt Rd., Garden City, Mich., (Detroito vakarinis priemiestis). Varžybas vykdė LSK Kovas.

Varžybų pradžia — 11:00 val. ryto. Registracija — nuo 10:00 val. r.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyrų ir moterų (15 m. ir vyresni), Jaunių A (15-1 m.), Jaunių ir mergaičių B (13-16 m.), Jaunių ir mergaičių C (11-12 m.) ir Jaunių bei mergaičių D (10 m. ir jaunesnių).

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

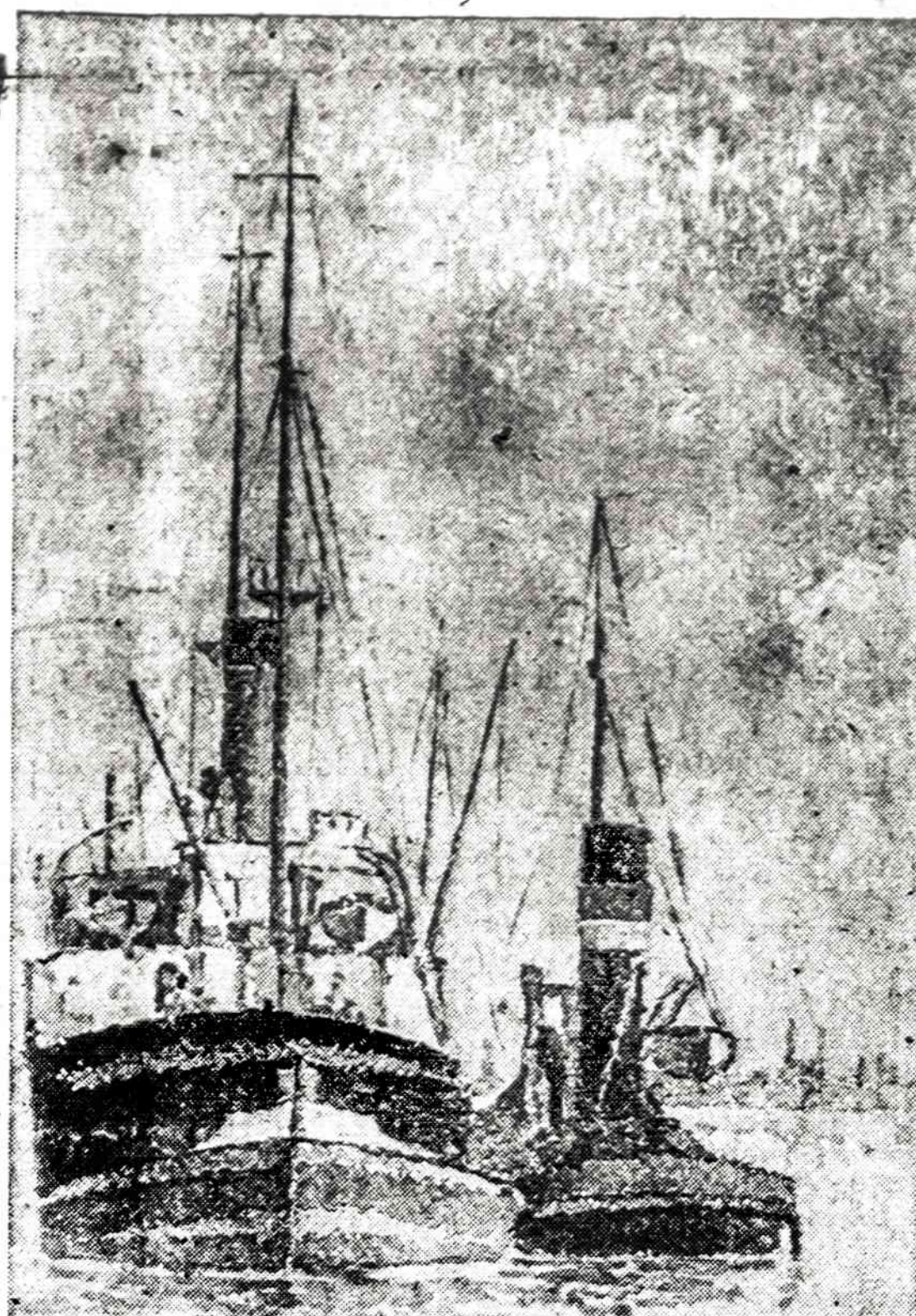
Dalyvių registracija iki š. m. lapkričio 5 d., pas ŠALFASS-gos Plaukymo Komiteto vadovą Antaną Grigarą, šiuo adresu:

Mr. Antanas Grigaras, 31403 Anita Dr., Warren, MI 48093. Tel. (313) 268-0585.

Smulkios informacijos pranešta visiems klubams. Klubams nepriklausančiam plaukikams dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiai į A. Grigarą.

Visi lietuvių sporto vienetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose skaitlingai dalyvauti.

SALFASS-gos Centro Valdyba

Klaipėdos uostas 1931 metais
(J. Laurinavičiaus drožinys)

Antano ir Elžbietos Kleizų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktis

Šimt metų spalio 7 d. 8 ir 8:30 val. Jėzuitų koplyčioje buvo atlaikytos šv. Mišios už sukaktuvininikus, duodant palaiminimą. Šv. Mišiose tarp kitų dalyvių buvo ir kun. K. Kuzminskas.

Sukaktuvininikus sveikino daugybė jų draugų ir pažįstamų. Šv. Mišias atlaikė ir sveikinimus prisiuntė Tėvas dr. Tomas Žiuraitis, Tėvas A. B. Rutkauskas, kun. K. Kuzminskas, kun. A. Grauslys, kun. J. Prunskis, kun. J. Vaška, kun. A. Bernatonis ir kun. J. Juozavičius.

Pranciškonų organizacija užprašė šv. Mišias šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje.

Apie 20 šv. Mišių buvo atlaikyta ok. Lietuvoje: Kaune ir Kaimelyje.

Antanas ir Elžbieta Kleizos išras. Dėl bilietų prašau skambinti A. Raščienėi tel. 778-3025 ar Pr. Rumsai tel. 847-2149.

— Chicago's Lietuvių Spaudos klubo narių susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 4 d., 7 val. vak., Lietuvių Sodybos salėje. Bus įdomūs pranešimai. Visi nariai privalo dalyvauti.

Valdyba

augino sūnų Vaclovą, kurį išmokino ir sudarė sąlygas dalyvauti lietuviškoje vedyboje. Jų sūnus Vaclovas, vedė Astą Orinitaitę ir augina du sūnus — Vidą ir Rytą, kurie abu mokosi ir dirba.

Sūnus Vaclovas nupirko tėvams namus ir leido juose apsigyventi, pats padengdamas visas namo išlaidas.

Antanas ir Elžbieta Kleizos priklausė įvairioms labdaros organizacijoms. Jie padėjo įsikurti Alvuodui, remia ALTA, aukoja religinei šalpai, Lietuvos Dukterims, Lietuvos Kronikos Sąjungai — LKB Kronikos knygos leisti, Lietuvių Bendrojo mienė ir yra Lietuvių Fondo nariai. Taip pat priklauso kelioms bažnytinėms organizacijoms ir siunčia siuntinius į okp. Lietuvą, Sibirą ir kitus kraštus.

Ar ir E. Kleizos pagelbsti vargėms, esantiems Lietuvos, jų paguodžia ir suramina.

Pirmutinį fabrikas Suv. Valstijoje buvo įsteigtas 1607 m. netoli Pamestn, Va Jis gamino stiklines bonkutes.

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to sneeze at.

© 1983 Doway Laboratories, Division of Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501.

TRUMPAI

★

— Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija ruošia metinį banketą lapkričio mėn. 12 d. 7 val. vakaro, Šiaulių salėje, 2417 W. 43 gatvė. Bus programa, šalta ir šilta vakarienė, dovanų paskirstymas. Šokiams gros Evald Knol orkestras.

Aleksas Ambrose,
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS
autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią Chicago's lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami \$1 persiuntimo klaidoms.

NAUJIENOS,
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE
Home, Land — Perdevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU ROŠIU DRAUDIMO AGENTORA
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMA? GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garazas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukšto mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrois aukštas padalintas į du butus. Batų suvėjų dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago's miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, groli, parantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

IEŠKAU PIRKTI namą Chicagoje, maždaug už \$30,000.
Tel.: 778-8865

Dengiame ir faiseome visų rūšių stogus. Už darba garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

Nuomos RENTING IN GENERAL

BRIGHTON PARKE
Išnuomojamas 2½ kamb. butas su augsiems, apšildomas. 1-ame aukšte.
927-7220

A. TVERAS
Laisrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Miko šileikiu apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5.

Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujųjų administracijoje.

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

• Jogailos karalių giminė užsibūgė 1572 metais, kai mirė Zigimuntas Augustas.

Homeowners Insurance
Good Service/Good Price
F. Zapolski, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATU DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, October 28, 1983

Crush all smokes dead out.